

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA
O POTVRĐIVANJU
DEVETOG DODATNOG PROTOKOLA UZ
USTAV SVJETSKE POŠTANSKE UNIJE**

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU DEVETOG DODATNOG PROTOKOLA UZ USTAV SVJETSKE POŠTANSKE UNIJE

I. USTAVNA OSNOVA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o potvrđivanju Devetog dodatnog protokola uz Ustav Svjetske poštanske unije sadržana je u odredbi članka 140. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/2010 - pročišćeni tekst i 5/2014 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) .

II. OCJENA STANJA I CILJ KOJI SE DONOŠENJEM ZAKONA ŽELI POSTIĆI

Svjetska poštanska unija (u daljnjem tekstu: Unija) utemeljena je 9. listopada 1874. godine, a 1948. godine je postala specijaliziranom ustanovom Ujedinjenih naroda. Danas ima 192 države članice. Sjedište Unije je u Bernu.

Cilj Unije je razvoj komunikacija između država članica djelotvornim pružanjem poštanskih usluga kao i doprinos ostvarivanju plemenitih ciljeva međunarodne suradnje na kulturnom, socijalnom i gospodarskom polju.

Misija Unije je poticanje stalnog razvoja učinkovitih i dostupnih univerzalnih poštanskih usluga kao i njihove kvalitete u cilju omogućavanja komunikacije među stanovnicima svijeta i to osobito:

- jamstvom slobodnog protoka poštanskih pošiljaka na jedinstvenom poštanskom području koje se sastoji od međusobno povezanih mreža
- poticanjem primjene zajedničkih pravednih standarda i korištenjem tehnologije
- osiguranjem suradnje i interakcije među nositeljima interesa
- unaprjeđenjem uspješne tehničke suradnje
- osiguranjem zadovoljavanja potreba korisnika usluga koje se stalno mijenjaju.

Unija surađuje s drugim organizacijama i sudjeluje u programima Ujedinjenih naroda, od kojih su osobito značajni Program Ujedinjenih naroda za razvoj (UNDP), Program Ujedinjenih naroda za okoliš (UNEP), Međunarodni program kontrole raspačavanja droge (UNDCP) te odnosi s Međunarodnom telekomunikacijskom unijom (ITU), Međunarodnom organizacijom za civilno zrakoplovstvo (ICAO), Međunarodnom organizacijom rada (ILO) te Svjetskom trgovinskom organizacijom (WTO).

Unija također surađuje i s međunarodnim organizacijama i institucijama koje nisu osnovali Ujedinjeni narodi, kao što su Međunarodna udruga zračnog prometa (IATA), Međunarodna organizacija za normizaciju (ISO), Međunarodna organizacija za migracije (IOM) i Svjetska carinska organizacija (WCO).

Vrhovno tijelo Unije je Kongres kojega čine predstavnici država članica. Prema Općim pravilima Unije, predstavnici država članica moraju se sastati na Kongresu najkasnije četiri godine od dana završetka godine u kojoj je održan zadnji Kongres.

Upravno vijeće stalno je tijelo koje, prema aktima Unije, osigurava kontinuitet rada i nadzire aktivnosti Unije između dva Kongresa.

Vijeće za poštansku operativu je stalno tijelo Unije zaduženo za tehnološka, komercijalna, tehnička i gospodarska pitanja koja su od značenja za sve države članice ili njihove davatelje poštanskih usluga, uključujući i najvažnija financijska pitanja (cijenama, naknadama za prekogranične poštanske usluge, tranzitnim troškovima, naknadama za prijevoz zračnim putem, naknadama za poštanske pakete, poštarinama za pismovne pošiljke predane u inozemstvu), te pripremanje informacija, mišljenja i preporuka za postupanje.

Izvršno tijelo Unije je Međunarodni ured. Na čelu Međunarodnog ureda je generalni direktor kojega bira Kongres. Generalni direktor organizira, upravlja i usmjerava rad Međunarodnog ureda i njegov je ovlašten predstavnik koji obavještuje države članice o usvojenim izmjenama akata Unije.

Unija se financira doprinosima država članica. Službeni jezik Unije je francuski jezik.

Republika Hrvatska je 1992. godine kod generalnog direktora Međunarodnog ureda položila svoju ispravu o pristupu Uniji i temeljnim aktima Unije, te je od 20. srpnja 1992. godine njezina punopravna članica. Na temelju pristupa (akcesije) Republika Hrvatska je od 20. srpnja 1992. godine stranka sljedećih mnogostranih međunarodnih ugovora: Ustava Svjetske poštanske unije sa Završnim protokolom, Dodatnog protokola uz Ustav Svjetske poštanske unije, Drugog dodatnog protokola uz Ustav Svjetske poštanske unije, Trećeg dodatnog protokola uz Ustav Svjetske poštanske unije i Četvrtog dodatnog protokola uz Ustav Svjetske poštanske unije.

Republika Hrvatska stranka je i Petog dodatnog protokola uz Ustav Svjetske poštanske unije, sastavljenog u Seulu 14. rujna 1994. godine, Šestog dodatnog protokola uz Ustav Svjetske poštanske unije, sastavljenog u Pekingu 15. rujna 1999. godine, Sedmog dodatnog protokola uz Ustav Svjetske poštanske unije, sastavljenog u Bukureštu 5. listopada 2004. godine, Općih pravila Svjetske poštanske unije, sastavljenih u Bukureštu 5. listopada 2004. godine, Svjetske poštanske konvencije sa Završnim protokolom, sastavljene u Bukureštu 5. listopada 2004. godine i Sporazuma o poštanskim uslugama plaćanja, sastavljenog u Bukureštu 5. listopada 2004. godine (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 5/08), kao i Osmog dodatnog protokola uz Ustav Svjetske poštanske unije, sastavljenog u Ženevi 12. kolovoza 2008. godine, Prvog dodatnog protokola uz Opća pravila Svjetske poštanske unije, sastavljenog u Ženevi 12. kolovoza 2008. godine i Svjetske poštanske konvencije sa Završnim protokolom, sastavljene u Ženevi 12. kolovoza 2008. godine, Sporazuma o poštanskim uslugama plaćanja, sastavljenog u Ženevi 12. kolovoza 2008. godine (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 1/11), Općih pravila Svjetske poštanske unije, sastavljenih u Dohi 11. listopada 2016. godine, Svjetske poštanske konvencije sa Završnim protokolom sastavljene u Dohi 11. listopada 2016. godine i Sporazuma o poštanskim uslugama plaćanja, sastavljenog u Dohi 11. listopada 2016. godine (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 3/16).

Na Kongresu Unije, održanom u Istanbulu 6. listopada 2016. godine, u skladu s ovlastima utvrđenima Ustavom Unije, usvojen je Deveti dodatni protokol uz Ustav Svjetske poštanske unije, koji su u ime Republike Hrvatske potpisali Krešo Antonović, načelnik Sektora elektroničkih komunikacija i pošte u Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture i dr.sc. Marijan Bolarić, član Vijeća Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti (HAKOM).

Izaslanstva država članica Europske unije, uključujući i izaslanstvo Republike Hrvatske su prigodom potpisivanja akata Kongresa dala izjavu o primjeni akata usvojenih na ovom Kongresu u skladu s obvezama koje za njih proizlaze iz Ugovora o Europskoj uniji,

Ugovora o funkcioniranju Europske unije i Općeg sporazuma o trgovini uslugama Svjetske trgovinske organizacije..

U skladu s odredbom članka 25. Ustava Unije, odobrenje akata Unije podliježe ustavnim odredbama svake države članice. Kako bi Republika Hrvatska mogla postati strankom Devetog dodatnog protokola uz Ustav Svjetske poštanske unije, predlaže se donošenje ovoga Zakona.

III. OSNOVNA PITANJA KOJA SE PREDLAŽU UREDITI ZAKONOM

Ovim Zakonom potvrđuje se Deveti dodatni protokol uz Ustav Svjetske poštanske unije kako bi njegove odredbe u smislu članka 141. Ustava Republike Hrvatske postale dio unutarnjeg pravnog poretka Republike Hrvatske.

Deveti dodatni protokol uz Ustav Svjetske poštanske unije sadržava sljedeće najznačajnije izmjene i dopune odredbi Ustava Svjetske poštanske unije i to:

- odredbi o djelokrugu i ciljevima Unije
- dopune i tumačenje pojmova koji se koriste u poštanskom sektoru,
- odredbi o aktima Unije,
- stupanje na snagu i trajanje odredbi Devetog dodatnog protokola uz Ustav Svjetske poštanske unije.

IV. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. ZAKONI KOJIMA SE POTVRĐUJU MEĐUNARODNI UGOVORI

Temelj za donošenje ovoga Zakona nalazi se u članku 207.a Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), prema kojemu se zakoni kojima se, u skladu s Ustavom Republike Hrvatske, potvrđuju međunarodni ugovori donose u pravilu u jednom čitanju, a postupak donošenja pokreće se podnošenjem konačnog prijedloga zakona o potvrđivanju međunarodnog ugovora.

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU
DEVETOG DODATNOG PROTOKOLA UZ
USTAV SVJETSKE POŠTANSKE UNIJE**

Članak 1.

Potvrđuje se Deveti dodatni protokol uz Ustav Svjetske poštanske unije, sastavljen u Istanbulu 6. listopada 2016. godine, u izvorniku na francuskom jeziku.

Članak 2.

Tekst Devetog dodatnog protokola uz Ustav Svjetske poštanske unije iz članka 1. ovoga Zakona, u izvorniku na francuskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik, glasi:

Deveti dodatni protokol uz Ustav Svjetske poštanske unije

Opunomoćenici vlada država članica Svjetske poštanske unije, okupljeni na Kongresu u Istanbulu, u skladu s člankom 30 stavkom 2. Ustava Svjetske poštanske unije, sklopljenog u Beču 10. srpnja 1964., usvojili su, pod uvjetom ratifikacije, sljedeće izmjene spomenutog Ustava.

Članak I.

(članak I. izmijenjen)

Djelokrug i ciljevi Unije

1. Države koje su usvojile ovaj Ustav sačinjavaju, pod nazivom Svjetske poštanske unije, jedinstveno poštansko područje za uzajamnu razmjenu **poštanskih** pošiljaka. Sloboda tranzita zajamčena je na cijelom području Unije, **pod uvjetima predviđenim aktima Unije.**
2. Unija ima za cilj osiguravati organizaciju i unapređenje poštanskih usluga i, u okviru svoje nadležnosti, promicanje razvoja međunarodne suradnje.
3. Unija sudjeluje, u okvirima svojih mogućnosti, u tehničkoj poštanskoj pomoći, kada to zatraže njene države članice.

Članak II.

(članak I. bis izmijenjen)

Definicije

1. Za potrebe akata Unije, sljedeći pojmovi imaju značenja kako slijedi:
 - 1.1 Poštanska usluga: sve **međunarodne** poštanske usluge čiji je opseg **određen i uređen aktima Unije.** Glavne obveze pri obavljanju poštanskih usluga odnose se na ispunjavanje određenih društvenih i ekonomskih ciljeva država članica osiguravanjem prijma, **sortiranja**, prijenosa i uručjenja poštanskih pošiljaka.
 - 1.2 Država članica: država koja ispunjava uvjete iz članka 2. Ustava.
 - 1.3 Jedinstveno poštansko područje (isto poštansko područje): obveza je ugovornih stranaka akata Unije osigurati, u skladu s načelom uzajamnosti, razmjenu **poštanskih** pošiljaka poštujući slobodu tranzita te postupati s poštanskim pošiljkama u tranzitu iz drugih područja, koje prolaze kroz njihovu državu, kao s vlastitim pošiljkama, bez razlike, **pod uvjetima predviđenim aktima Unije.**
 - 1.4 Sloboda provoza: načelo na temelju kojega je posredujuća država članica dužna osigurati provoz poštanskih pošiljaka koje su joj proslijeđene u tranzitu za drugu državu članicu, postupajući prema tim pošiljkama na način koji se primjenjuje u unutarnjem prometu, **u skladu s uvjetima predviđenim u aktima Unije.**
 - 1.5 Pismovna pošiljka: pošiljka opisana u Konvenciji.
 - 1.6 **(brisano)**
 - 1.6 bis Poštanska pošiljka: općeniti pojam koji se odnosi na sve što otprema imenovani davatelj univerzalne usluge neke države članice (pismovne pošiljke, paketske pošiljke, novčane uputnice itd.), kako je navedeno u Svjetskoj poštanskoj konvenciji, Sporazumu o poštanskim uslugama plaćanja i Pravilnicima koji se na njima temelje.

- 1.7 Imenovani davatelj univerzalne usluge: svaki vladin ili nevladin subjekt službeno imenovan od strane države članice da osigura pružanje poštanskih usluga i ispunjavanje s time povezanih obveza koje proizlaze iz akata Unije na svojem području.
- 1.8 Rezerva: klauzula o izuzeću/rezerva je poništavajuća odredba kojom država članica želi izuzeti ili preinačiti pravni učinak neke odredbe iz nekog akta, osim Ustava i Općih pravila, u primjeni na tu državu članicu. Svaka rezerva mora biti sukladna cilju i svrsi Unije kako je utvrđeno u preambuli i članku 1. Ustava. Mora biti valjano obrazložena i dobiti odobrenje većine potrebne za usvajanje akta na koji se odnosi te unesena u završni protokol uz taj akt.

Članak III.

(članak 22 izmijenjen)

Akti unije

1. Ustav je temeljni akt Unije. On sadrži organska pravila Unije i ne mogu biti predmetom stavljanja rezervi.
2. Opća pravila sadrže odredbe koje osiguravaju primjenu Ustava i rad Unije. Ona su obvezujuća za sve države članice i ne mogu biti predmetom stavljanja rezervi.
3. **Svjetska** poštanska konvencija i **pripadajući joj Pravilnik** sadrže zajednička pravila koja se primjenjuju u međunarodnom poštanskom prometu kao što su odredbe koje se odnose na poštanske usluge pismovnih pošiljaka i poštanskih paketa. Ovi akti su obvezujući za sve države članice. Države članice su dužne osigurati da njihovi imenovani davatelji univerzalne usluge ispunjavaju obveze koje proizlaze iz Konvencije i **njezinog Pravilnika**.
4. Sporazumi Unije i pripadajući im pravilnici uređuju druge poštanske usluge osim onih koje su dio prometa pismovnih pošiljaka ili poštanskih paketa među državama članicama koje su stranke sporazuma. Oni su obvezujući samo za te države članice (potpisnice sporazuma). Države članice potpisnice sporazuma su dužne osigurati da njihovi imenovani davatelji univerzalne usluge ispunjavaju obveze koje proizlaze iz sporazuma i pripadajućih im pravilnika.
5. Pravilnike koji sadrže provedbene mjere neophodne za provedbu Konvencije i sporazuma, donosi Vijeće za poštansku operativu, imajući na umu odluke usvojene na Kongresu.
6. Završni protokoli priloženi aktima Unije iz stavaka 3., 4. i 5. sadrže rezerve na te akte.

Članak IV.

Stupanje na snagu i trajanje Dodatnog protokola uz Ustav svjetske poštanske unije.

1. Ovaj Dodatni protokol stupa na snagu **1. siječnja 2018.** i ostaje na snazi neodređeno vrijeme.

U potvrdu toga opunomoćenici vlada država članica sastavili su ovaj Dodatni protokol, koji ima istu snagu i istu valjanost kao da su njegove odredbe unesene u tekst samog Ustava, te su ga potpisali u jednom izvorniku koji se pohranjuje kod generalnog direktora Međunarodnog ureda. Njegovu presliku Međunarodni ured Svjetske poštanske unije dostavlja svakoj stranci.

Sastavljeno u **Istanbulu, 6. listopada 2016.**

Neuvième Protocole additionnel à la Constitution de l'Union postale universelle

Les Plénipotentiaires des Gouvernements des Pays-membres de l'Union postale universelle réunis en Congrès à Istanbul, vu l'article 30.2 de la Constitution de l'Union postale universelle conclue à Vienne le 10 juillet 1964, ont adopté, sous réserve de ratification, les modifications ci-après à ladite Constitution.

Article I

(Art. premier modifié)

Etendue et but de l'Union

1. Les pays qui adoptent la présente Constitution forment, sous la dénomination d'Union postale universelle, un seul territoire postal pour l'échange réciproque des envois **postaux**. La liberté de transit est garantie dans le territoire entier de l'Union, **sous réserve des conditions prévues dans les Actes de l'Union**.
2. L'Union a pour but d'assurer l'organisation et le perfectionnement des services postaux et de favoriser, dans ce domaine, le développement de la collaboration internationale.
3. L'Union participe, dans la mesure de ses possibilités, à l'assistance technique postale demandée par ses Pays-membres.

Article II

(Art. 1bis modifié)

Définitions

1. Aux fins des Actes de l'Union, les termes ci-après sont définis comme suit:
 - 1.1 Service postal: ensemble des prestations postales **internationales** dont l'étendue est déterminée **et réglementée par les Actes de l'Union**. Les principales obligations s'attachant à ces prestations consistent à répondre à certains objectifs sociaux et économiques des Pays-membres, en assurant la collecte, le **traitement**, la transmission et la distribution des envois postaux.
 - 1.2 Pays-membre: pays qui remplit les conditions énoncées à l'article 2 de la Constitution.
 - 1.3 Territoire postal unique (un seul et même territoire postal): obligation pour les parties contractantes des Actes de l'Union d'assurer, selon le principe de réciprocité, l'échange des envois **postaux** dans le respect de la liberté de transit et de traiter indistinctement les envois postaux provenant des autres territoires et transitant par leur pays comme leurs propres envois postaux, **sous réserve des conditions prévues dans les Actes de l'Union**.
 - 1.4 Liberté de transit: principe selon lequel un Pays-membre intermédiaire est tenu de garantir le transport des envois postaux qui lui sont remis en transit à destination d'un autre Pays-membre, en réservant à ce courrier le même traitement que celui appliqué aux envois du régime intérieur, **sous réserve des conditions prévues dans les Actes de l'Union**.

- 1.5 Envoi de la poste aux lettres: envois décrits dans la Convention.
- 1.6 (Supprimé)**
- 1.6bis Envoi postal: terme générique désignant chacune des expéditions effectuées par l'opérateur désigné d'un Pays- membre (envoi de la poste aux lettres, colis postal, mandat de poste, etc.), tel que décrit dans la Convention postale universelle et l'Arrangement concernant les services postaux de paiement et leurs Rèlements respectifs.**
- 1.7 Opérateur désigné: toute entité gouvernementale ou non gouvernementale désignée officiellement par le Pays-membre pour assurer l'exploitation des services postaux et remplir les obligations y relatives découlant des Actes de l'Union sur son territoire.
- 1.8 Réserve: une réserve est une disposition dérogatoire par laquelle un Pays-membre vise à exclure ou à modifier l'effet juridique d'une clause d'un Acte, autre que la Constitution et le Règlement général, dans son application à ce Pays-membre. Toute réserve doit être compatible avec l'objet et le but de l'Union tels que définis dans le préambule et l'article premier de la Constitution. Elle doit être dûment motivée et approuvée par la majorité requise pour l'approbation de l'Acte concerné et insérée dans son Protocole final.

Article III

(Art. 22 modifié)

Actes de l'Union

1. La Constitution est l'Acte fondamental de l'Union. Elle contient les règles organiques de l'Union et ne peut pas faire l'objet de réserves.
2. Le Règlement général comporte les dispositions assurant l'application de la Constitution et le fonctionnement de l'Union. Il est obligatoire pour tous les Pays-membres et ne peut pas faire l'objet de réserves.
3. La Convention postale **universelle** et son **Règlement** comportent les règles communes applicables au service postal international ainsi que les dispositions concernant les services de la poste aux lettres et des colis postaux. Ces Actes sont obligatoires pour tous les Pays-membres. Les Pays-membres veillent à ce que leurs opérateurs désignés remplissent les obligations découlant de la Convention et de son Règlement.
4. Les Arrangements de l'Union et leurs Rèlements règlent les services autres que ceux de la poste aux lettres et des colis postaux entre les Pays-membres qui y sont parties. Ils ne sont obligatoires que pour ces Pays-membres. Les Pays-membres signataires veillent à ce que leurs opérateurs désignés remplissent les obligations découlant des Arrangements et de leurs Rèlements.
5. Les Rèlements, qui contiennent les mesures d'application nécessaires à l'exécution de la Convention et des Arrangements, sont arrêtés par le Conseil d'exploitation postale, compte tenu des décisions prises par le Congrès.
6. Les Protocoles finals éventuels annexés aux Actes de l'Union visés aux §§ 3, 4 et 5 contiennent les réserves à ces Actes.

Article IV

Mise à exécution et durée du Protocole additionnel à la Constitution de l'Union postale universelle

1. Le présent Protocole additionnel sera mis à exécution le **1er janvier 2018** et demeurera en vigueur pendant un temps indéterminé.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires des Gouvernements des Pays-membres ont dressé le présent Protocole additionnel, qui aura la même force et la même valeur que si ses dispositions étaient insérées dans le texte même de la Constitution, et ils l'ont signé en un exemplaire qui est déposé auprès du Directeur général du Bureau international. Une copie en sera remise à chaque Partie par le Bureau international de l'Union postale universelle.

Fait à **Istanbul, le 6 octobre 2016**

Članak 3.

Provedba ovoga Zakona u djelokrugu je središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove poštanskih usluga.

Članak 4.

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, Deveti dodatni protokol uz Ustav Svjetske poštanske unije iz članka 1. ovoga Zakona nije na snazi za Republiku Hrvatsku te će se podaci o njegovom stupanju na snagu objaviti sukladno odredbi članka 30. stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora. („Narodne novine“ br. 28/96).

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE

Člankom 1. Zakona potvrđuje se Deveti dodatni protokol uz Ustav Svjetske poštanske unije, u skladu s člankom 140. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/2010 - pročišćeni tekst i 5/2014 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i člankom 18. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (Narodne novine, broj 28/96), čime se iskazuje formalni pristanak Republike Hrvatske da bude vezana Ustavom Svjetske poštanske unije i Devetim dodatnim protokolom uz Ustav Svjetske poštanske unije, na temelju čega će ovaj pristanak biti izražen i na međunarodnoj razini.

Članak 2. Zakona sadrži tekst Devetog dodatnog protokola uz Ustav Svjetske poštanske unije, u izvorniku na francuskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik.

Člankom 3. Zakona utvrđuje se da je provedba ovoga Zakona u djelokrugu središnjeg tijela državne uprave nadležnog za poslove poštanskih usluga.

Člankom 4. Zakona utvrđuje se da na dan stupanja na snagu ovoga Zakona dodatni protokol iz članka 1. ovog Zakona nije na snazi za Republiku Hrvatsku, te da će se podaci o njegovom stupanju na snagu objaviti sukladno odredbi članka 30. stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora. („Narodne novine“ br. 28/96).

U članku 5. Zakona određeno je stupanje na snagu ovoga Zakona.